

**СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ТВОРЧИХ
ОБ'ЄДНАНЬ НА БАЗІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ
АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

*Польова В.В., канд. екон. наук, викладач
Харківський національний університет будівництва та архітектури*

Важливим засобом підвищення якості підготовки та виховання майбутніх фахівців з економіки та підприємництва є науково-дослідна робота (далі НДР) студентів вузів. Одним із її завдань є безпосередня участь студентів у вирішенні науково-практичних проблем бізнесу, суспільства та народного господарства в цілому.

Найбільш ефективною формою реалізації концепції науково-творчої діяльності, спрямованої на формування інтелектуальної культури і розвиток творчих здібностей майбутніх фахівців в галузі економіки і підприємництва, є організація безперервної системи НДР студентів. Її необхідно розуміти як невід'ємну складову триєдиного освітнього процесу: навчального, виховного та наукового.

Специфіка використання методів і прийомів безперервної системи НДР студентів обумовлена змістом чотирьох напрямків її діяльності [1, с. 66]:

- самореалізація студентів у науково-дослідній діяльності на основі самопізнання, саморозкриття, самовдосконалення;
- підготовка студентів до виконання НДР (в рамках виконання навчального плану);
- безпосередня участь студентів у проведених факультетом, вузом різних формах НДР (конференції, конкурси, олімпіади, виставки,

моніторингові заходи з вивчення ефективності навчально-виховного процесу студентів, різні дослідження за запитом та ін.);

- виявлення найбільш обдарованих і підготовлених студентів, які мають виражену мотивацію до науково-дослідницької діяльності.

Стандартними формами організації студентської науково-дослідної роботи, передбаченими навчальним планом вузівської підготовки, є розробка рефератів, написання курсових і випускних кваліфікаційних робіт, проходження виробничої практики, виступи на конференціях, написання статей і тез доповідей [2-3].

Також традиційними формами організації НДР студентів на факультеті економіки і менеджменту є студентські наукові гуртки. У середині кожного гуртка можуть функціонувати близько 2-3 проблемних тематичних груп, роботою яких керують кафедри і відповідальні викладачі. Членами гуртків і груп, під керівництвом їх керівників випускаються стінгазети кафедр та факультету. Учасники проблемних груп спільно займаються пошуком та збором інформації, підготовкою до науково-практичних конференцій, молодіжних форумів, спецсемінірів, круглих столів, фахових турнірів і наукових конкурсів.

Але, на жаль, зараз, в час тотальної комерціалізації всього нашого життя і освіти зокрема, проблема НДР зі студентами постає особливо гостро. Студенти намагаються якомога раніше почати працювати, отримувати заробітну плату, застосовувати отримані на заняттях знання з особистою комерційною вигодою. Це ускладнює організацію наукової роботи зі студентами, так як вона в основному проходить у позанавчальний час, який тепер студентами витрачається на роботу, що приносить їм прибуток.

Тому саме нетрадиційні та оригінальні підходи до організації наукових досліджень, засновані на застосуванні передових інформаційних

технологій і комунікаційних засобів можуть привернути увагу студентів до виконання НДР на кафедрі.

Серед сучасних форм організації НДР студентів, що виконується у позанавчальний час, необхідно відзначити такі:

- студентська проектна команда (виконання науково-дослідних робіт в рамках проектів, що фінансуються різних джерел - держбюджет, господарські договори з підприємствами, міжнародні гранти тощо);

- наукова школа для молодих дослідників (залучення студентів до різних видів науково-інноваційної діяльності в бізнес-інкубаторах та малих інноваційних підприємствах);

- студентський дискусійний клуб;

- фахова майстерня;

- start-up центр для студентів (підтримка молодіжних науково-практичних розробок, допомога при реєстрації інтелектуальної власності, спільний пошук бізнес-янголів);

- co-working (об'єднання для професійного спілкування та науково-творчої взаємодії студентів з викладачами та представниками бізнесу і підприємництва);

- науково-освітній хаб (центр діяльності для зародження нових ідей, пошуку однодумців, саморозкриття та саморозвитку);

- соціально-економічний хакатон (спільна робота над вирішенням якої-небудь гострої проблеми або винайденням нового продукту, товару, послуги);

- наукова студія;

- наукова платформа;

- наукова студентська лабораторія (збір та систематизація цифрових освітніх ресурсів, науково-експериментальна діяльність, систематичне спільне освоєння нових програмних продуктів, підготовка портфоліо,

освоєння інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій, створення матеріалів дистанційної підтримки навчання, лабораторних робіт і презентаційних матеріалів).

Застосування нових сучасних форм організації НДР студентів сприяє підвищенню мотивації студентів і викладачів до спільної діяльності. Такі форми організації НДР студентів надзвичайно необхідні для створення системи пошуку і підтримки талановитої молоді, яка давала б можливість студентам розкрити свої здібності, підготуватися до життя у високотехнологічному конкурентному світі. Крім того, створення різного роду студентських науково-дослідних об'єднань має великий соціальний ефект. Вони сприяють підвищенню якості професійної освіти, формують інтерес у майбутніх фахівців з економіки та підприємництва до основ наукових досліджень, забезпечують єдність навчальної, наукової і творчої діяльності, підвищують ерудицію студентів в області сучасних досягнень науки і техніки, сприяють їх професійній та соціальній орієнтації.

Література:

1. Федосова И. В. Школа молодого исследователя как форма повышения качества научно-исследовательской работы студентов // Современные проблемы науки и образования. – Вып. 6 . - 2006. - С. 65-67.
2. Государев И. Б. Новые формы научно-исследовательской работы студентов в пространстве инновационных коммуникационных технологий // Universum: Вестник Герценовского университета. – Вып. 11. - 2007. - С. 24-26.
3. Гасаналиев А. М., Гаматаева Б. Ю. Научно-исследовательская работа студентов: формы и методы реализации // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований . – Вып. 9 . - 2011. - С. 26-27.